

استفاده از سمینار برای آموزش فرایند^(۱) گروه و رهبری^(۲) گروه به دانشجویان پرستاری در سطح لیسانس

ترجمه و تلخیص: زهرا غبرائی

به عنوان عضوی از گروه روشن می‌کند. مارام^۳ در سال ۱۹۷۸ اظهار می‌دارد که «دیگر سوالی در مورد اینکه آیا پرستار باید رهبری گروهها را به عهده بگیرد نخواهد بود» اما چه چیزی باعث شد که پرستاران بتوانند خود را در گروهها شرکت دهند؟ لامونیکا^۴ در سال ۱۹۷۹ اظهار می‌دارد که در حرفه پرستاری، دو نفر یا بیشتر در پایان بخشیدن کارهای مربوط به توجه از مراجعه کنندگان شرکت دارند. لومیز^۵ در سال ۱۹۷۹، پرستاران را به عنوان قسمتی از «گروه بهداشت» می‌بینید. سامپسون^۶ و ماراتاس^۷ در سال ۱۹۷۷ اظهار داشتند که اعضاء حرفه بهداشت با گروههای متعدد درگیر هستند. مثل گروه بیماران، گروه خانواده، گروه ارائه دهندگان خدمات بهداشت. همچنین بیشتر متخصصین بهداشت بطور انفرادی یا گروهی درگیر کارهایی مثل آموزش یا سرپرستی بطور رسمی و یا غیررسمی هستند هنگام آموزش و سرپرستی یک تغییر درونی در بین افراد ایجاد می‌گردد. میزان یادگیری و مهارتی که کسب می‌گردد نه

مقدمه:

یکی از اهداف آموزش پرستاری در سطح لیسانس، آماده کردن پرستاران برای انجام وظایف مختلف منجمله، «رهبری در پرستاری» است. فارغ التحصیلان پرستاری، به عنوان رهبر در پرستاری، با گروههای مختلف سرو کار دارند. لذا، مهارت در رهبری گروه و داشتن معلومات در فرایند گروه در حرفه پرستاری جنبه حیاتی دارد. به همین دلیل هیئت آموزش پرستاری در سطح لیسانس، ملزم به استفاده از روشهایی هستند که دانشجویان بتوانند با کسب مهارت در رهبری گروه، قادر به آموختن فرایند گروه بشوند. در این مقاله، استفاده از سمینار به عنوان یک روش تدریس جهت آموزش رهبری گروه و فرایند گروه بحث می‌شود.

وابستگی فرایند گروه در پرستاری:

مثالهای زیاد وظایف پرستاران را به عنوان رهبر گروه و یا

1- Group Process

2- Group Leadership

3- Marram

4- La monica

5- Loomis

6- Sampson

7- Marthas

تنها به تجربه و تخصص تعلیم دهنده ارتباط دارد، بلکه به آگاهی موثر از «فرایند گروه» نیز ربط دارد.

استفاده از سمینار به عنوان يك روش تدریس:

ارزش سمینار، به عنوان يك روش تدریس «فرایند گروه» از قبل شناخته شده است. اندرسن^۱ در سال ۱۹۸۰ استفاده از سمینار را به عنوان يك روش آموزشی این طور بیان می کند: «در قسمت مربوط به بحث، دانشجو یاد می گیرد که چگونه به عنوان يك عضو فعال در گروه عقاید مؤثر خود را به دیگران منتقل کند. بنابراین فرایند گروه را تجربه می کند.» دی تورنیای^۲ و تامپسون^۳ در سال ۱۹۸۲ یکی از مزایای روش تدریس به صورت سمینار را به عنوان روشی مورد قبول می بینند. آنها معتقدند که در حل مشکل گروه و تصمیم گیری در گروه، دانشجو تجاربی کسب می کند. روش یاد شده در یکی از برنامه های لیسانس پرستاری به مرحله اجرا گذارده شد همینطوری که آن مؤسسه در برنامه آموزش دانشجویان پرستاری که نزدیک به فارغ التحصیلی هستند، در آخرین مرحله برنامه آموزش آنان، دوره ای شامل سه واحد تئوری و چهار واحد کارآموزی است که سه واحد تئوری آن به صورت سمینار برگزار می گردد. حد میانگین تعداد دانشجویان در کلاس برای سمینار ۱۲-۱۰ نفر يك روز در هفته به مدت چهارده هفته ادامه دارد. و طی دوره سمینار چندین موضوع مورد بحث و بررسی قرار می گیرد که موضوعات بیشتر شامل فرایند گروه، رهبری گروه، تئوری پرستاری، پژوهش در پرستاری و فرایند پرستاری است. موضوع بحث در دو سمینار اول شامل رهبری گروه و فرایند گروه است، تا دانشجویان بتوانند انتظاری را که از این دوره آموزش دارند تجربه کنند. هیئت آموزش مسؤل رهبری دو سمینار اول هستند که با نقش خود در سمینار، مهارت در برگزاری سمینار، بحث کردن، روشن نمودن موضوع و رهبری سمینار را به دانشجویان می آموزند.

زمانی که دانشجویان رهبری سمینار را به عهده دارند، هیئت آموزش، به عنوان عضوی از گروه، در بحث مربوط به موضوع سمینار شرکت می کنند. همچنین به عنوان مشاور در مطالعه گروه نقش دارند. هر دانشجو از روی فهرست، هر موضوعی را که ترجیح می دهد برای ارائه سمینار انتخاب می کند. دانشجو، با همکاری و تشریک مساعی هیئت آموزش، اهداف سمینار خود را توسعه و تنظیم می کند. سپس فهرستی از منابع مورد استفاده را آماده کرده، نظریه و تجربیات آموزشی دیگران را به عنوان راهنمایی در هر چه بهتر برگزار کردن سمینار مورد استفاده قرار می دهد. دانشجو، به عنوان رهبر سمینار، مسؤل است که مقدمه کوتاهی از موضوع مورد بحث را بیان کند و خلاصه ای از بحث را در پایان سمینار ارائه دهد. همچنین، وی، در طول سمینار، برای تشویق افراد به شرکت در بحث ها مسؤل می باشد. دانشجو، همچنین به عنوان رهبر، مسؤل است که با توجه به رعایت اصول فرایند گروه همه افراد گروه را تشویق کند که با ارتباط مناسب، عقاید و نظریات خود را بیان دارند.

در ارتباط با دو سمینار اول و دوم که مربوط به موضوعهای رهبری گروه و فرایند گروه می باشد، تجزیه و تحلیل بیشتری برای افزایش آگاهی دانشجویان از فرایند گروه انجام می گیرد. همچنین، در هنگام ترم و در پایان آن، متناوباً، موضوع فرایند گروه بطور خلاصه برای دانشجویان تجزیه و تحلیل می گردد. برای کمک به رهبر سمینار، جهت تجزیه و تحلیل مهارت و توانایی رهبری خود در گروهها، تمام سمینار بوسیله ویدیو، نوار برداشته می شود. هر دانشجوی رهبر، از طریق نوار ویدیو، سمینار خود را تجزیه و تحلیل می کند و ارزشیابی خود^۴ را تکمیل می کند. معیارهای ابزار ارزشیابی برای رهبر سمینار، به وسیله گروهی از دانشجویان به عنوان قسمتی از فرایند گروه در شروع ترم تنظیم و تکمیل می گردد. با استفاده از معیار و ابزاری یکسان، دو همکار، که بوسیله اتفاقی انتخاب می شوند و

1- Andexson

2- De tornyay

3- Thampson

4- Self Evaluation

برای آموزش افراد در بکارگیری تجارب خویش مؤثر است. زیرا که با پایه قوی تجارب گذشته، قادر است مصنوعات جدیدی را که در آینده در سر راهش قرار می گیرند مرتبط سازند.»

در طول سمینار و بحث های آن، یادگیرنده بالغ می تواند اندوخته های تجارب و معلومات خود را با دیگران شرکت داده و از تجارب دیگران نیز استفاده کند.

خلاصه:
استفاده از سمینار برای تدریس فرآیند گروه روشی است مؤثر، زیرا دانشجو بطور مستمر در سمینار به عنوان عضو و یا رهبر گروه شرکت فعالانه دارد و فرآیند گروه را در طول سمینار تجزیه و تحلیل می کند. لذا برخورداری از معلومات کافی درباره فرآیند گروه، و تجربه در رهبری گروه در ارتباط با کار کردن با گروه، جهت فارغ التحصیلان لیسانس پرستاری که در سطوح مختلف حرفه پرستاری کار خواهند کرد لازم است. در طول استفاده از سمینار به عنوان یک روش تدریس، دانشجویان مراحل و فرآیند گروه و رهبری گروه را آموخته و به عنوان عضوی از گروه نقش فعال داشته و مهارت های مورد لزوم را کسب و تجربه می کنند. تمام این تجارب، اجزاء حیاتی آموزش پرستاری در سطح لیسانس است.

همچنین هیئت آموزش، رهبر سمینار را ارزشیابی می کنند که هم به صورت کتبی و هم به صورت بحث شفاهی می باشد.

برآیند مورد انتظار:

استفاده از روش سمینار، برای تدریس رهبری گروه و فرآیند گروه، به وسیله دانشجویان پرستاری، به عنوان یک تجربه یادگیری برشمرده می شود. زیرا که بعد از گذراندن این دوره آموزشی، آنها درک بهتری از فرآیند گروه دارند و شروع به توسعه مهارت خود در رهبری بحث های گروهی می کنند. دانشجویان با کسب تجارب متعدد و ارزشمند، مسئولیتهای آینده خود را چه در نقش عضوی از گروه و یا در نقش رهبر گروه جهت به انجام رساندن توجهات بهداشت درک می کنند. در طول رهبری سمینار، دانشجو مهارت های رهبری را فرا گرفته و به عنوان یک عضو فعال گروه درآمده و فرآیند گروه و مؤثر بودن وظایف گروهی را می آموزد.

پرستار فارغ التحصیل بعنوان یک یادگیرنده بالغ:
استفاده از سمینار به عنوان یک روش تدریس، احتیاجات فارغ التحصیلان پرستاری را به عنوان یک یادگیرنده بالغ برآورده می کند. همانطور که نولز در سال ۱۹۷۸ چندین فرضیه را برای یادگیری بالغین بیان می کند:
«یادگیرنده بالغ، خود، یک مخزن غنی از تجربه است که

منبع:

Geraldine, A. vande zande, Ms, RN. The Use Of Seminar To Teach Graup Proccoss and Group Leadership with Registered Nurse Students at The Baccalau-reate Level, Journal of Nursing Education, Vol 26.No, 1. Jan 1987.

1) Knowles

Use of Seminars in Teaching Group Process and Leadership to Nursing Students

Zahra Ghabraie

One of the educational goals in bachelorette degree of nursing is providing nurses for doing different tasks such as nursing leadership. Registered nurses as leaders deal with different groups. So skills in group leaderships and having knowledge in group process are critical for nurses. Board of nursing educations must apply methods to provide nursing students with leadership skills and group process.

In this paper use of seminar as a teaching method for leadership and group process is discussed.

Group process dependence in nursing

Lots of example showed the nursing tasks as a group leader or a member of group. Marram (1978) mentioned that: "there is no more questioning about if nurses should be the leaders of groups"

Keywords: Nursing Students; Leadership; Group Process